NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie

LKR – 4101-06-02/2013
P/13/165

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie
ul. Łobzowska 67, 30-038 Kraków
T +48 12 342 34 00, F +48 12 342 34 44
lkr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/165 – Usuwanie przez powiaty pojazdów i prowadzenie parkingów strzeżonych dla tych pojazdów
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Krzysztof Hofman, st. inspektor k.p., upoważnienie do kontroli nr 83867 z 24 kwietnia 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Tarnowa, 33-100 Tarnów, ul. A. Mickiewicza 2, (dalej zwany „Urzędem")
Kierownik jednostki kontrolowanej	Ryszard Ścigała, Prezydent Miasta Tarnowa (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli (dalej NIK) ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości[1], działalność Urzędu w zakresie realizacji zadania polegającego na usuwaniu pojazdów i prowadzeniu parkingów strzeżonych dla tych pojazdów, a także dokonywania rozliczeń związanych z realizacją zadań wynikających z art.130a ustawy z 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym[2] (zwanej dalej ustawą Prawo o ruchu drogowym).

Uzasadnienie oceny ogólnej

Urząd podjął działania w celu realizacji zadań związanych z usuwaniem pojazdów z drogi na podstawie znowelizowanych przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym. Wyznaczono podmioty odpowiedzialne za realizację zadania, a w zakresach czynności pracowników dokonano zmian. Przygotowano również uchwałę w sprawie opłat i kosztów, która wraz z Instrukcją Prezydenta Tarnowa dotyczącą usuwania pojazdów, została zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej. Przyjęte w Urzędzie procedury stworzyły podstawy dla sprawnej realizacji zadania od momentu usunięcia pojazdu z drogi do jego zwrócenia właścicielowi bądź przejęcia na własność powiatu w przypadku nieodebrania pojazdu przez właściciela. NIK pozytywnie ocenia wyznaczenie w 2011 roku wewnętrznej jednostki organizacyjnej Urzędu do prowadzenia parkingu strzeżonego dla pojazdów usuwanych z drogi na podstawie art.130a ustawy Prawo o ruchu drogowym. Rozwiązanie to pozwoliło Urzędowi ograniczyć koszty związane z przechowywaniem ww. pojazdów. Dobrą praktyką było również przyjęte przez Urząd rozwiązanie dotyczące obowiązku informowania komórek organizacyjnych Urzędu o wydanej dyspozycji przez organ, który wydał dyspozycję usunięcia pojazdu z drogi.

Wskazane w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowości dotyczyły:

- zaniechania przygotowania projektów corocznych uchwał w sprawie opłat – wbrew obowiązkom wynikającym z art. 130a ust. 6 ustawy Prawo o ruchu drogowym, a także stosowanie uchwały w sprawie opłat zawierającej wadliwy mechanizm ich wyliczenia;
- niepełnego poinformowania na stronach Biuletynu Informacji Publicznej interesariuszy zewnętrznych o numerze rachunku bankowego na jaki właściciel pojazdu mógł uiścić opłatę, adresu i godzin funkcjonowania kasy Urzędu oraz pozostałych jednostek zaangażowanych w proces zwrotu pojazdu właścicielowi, a także niepoinformowania Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie o wskazanych przez Prezydenta Tarnowa podmiotach do usuwania pojazdów i parkingach na które powinny być kierowane usunięte pojazdy,

[1] Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.
[2] Dz. U. z 2012 r., poz.1137 ze zm.

- nierzetelnego naliczenia opłat za dwa pojazdy oraz niezgodne z przepisami wydanie jednego pojazdu,
- nieprzeszkolenia pracowników z chwilą powierzenia im realizacji zadań wynikających ze znowelizowanego art.130a ustawy Prawo o ruchu drogowym.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

1. Przygotowanie Urzędu do realizacji zadań związanych z usuwaniem pojazdów z drogi na podstawie art.130a Prawa o ruchu drogowym

1.1. Zarządzeniem Prezydenta Miasta Tarnowa Nr 94/2011 z 23 marca 2011 roku realizację niektórych zadań z zakresu ustawy Prawo o ruchu drogowym, w tym zadania polegającego na „usuwaniu pojazdów z drogi i ich przepadku na rzecz Gminy Miasta Tarnowa w trybie art.130a Prawo o ruchu drogowym" do czasu uregulowania sposobu wykonywania ww. zadań w Regulaminie Organizacyjnym Miasta Tarnowa (dalej: Regulamin), powierzono Wydziałowi Obsługi Urzędu Miasta Tarnowa (późniejsze Centrum Obsługi Urzędu).

(dowód: akta kontroli str. 10)

W Regulaminie zadanie „prowadzenia spraw związanych z przejmowaniem na własność pojazdów przez Miasto oraz usuwaniem pojazdów z drogi i ich przepadku na rzecz Miasta w trybie Prawa o ruchu drogowym" wprowadzono w załączniku do Zarządzenia Prezydenta Tarnowa Nr 176/2011 z 3 czerwca 2011 roku (§ 42 pkt 2 lit. g) w części dotyczącej zadań Biura Administracyjno-Gospodarczego Centrum Obsługi Urzędu (dalej zwane Centrum Obsługi). Zmieniony Regulamin wszedł w życie 1 lipca 2011 roku.

(dowód: akta kontroli str. 11-23)

W Zarządzeniu Prezydenta Miasta Tarnowa Nr 464/2011 z 21 listopada 2011 roku (dalej: Zarządzenie 464/2011) ustalono m.in. Instrukcję usuwania pojazdów w trybie art.130a ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz ramową Instrukcję dla właściciela usuniętego pojazdu obrazującą kolejność działań niezbędnych dla dokonania odbioru usuniętego pojazdu. Zgodnie z ww. Zarządzeniem, w realizację zadania wynikającego z art.130a ustawy Prawo o ruchu drogowym ze strony Urzędu zaangażowano cztery jednostki organizacyjne:

- Zakład Składowania Odpadów Komunalnych w Tarnowie (dalej: Zakład),
- Centrum Usług Ogólnomiejskich (dalej: Centrum Usług),
- Centrum Obsługi Urzędu (dalej: Centrum Obsługi),
- Wydział Podatków i Windykacji (dalej: Wydział Windykacji).

Nadzór nad wykonaniem ww. Zarządzenia powierzono Dyrektorowi Centrum Usług.

(dowód: akta kontroli str. 24-27)

Usuwanie pojazdów i prowadzenie strzeżonego parkingu przez Zakład zostało wpisane jako zadanie statutowe tego zakładu budżetowego, na mocy zmian wprowadzonych do Statutu Zakładu Uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowie Nr XI/134/2011 z 30 czerwca 2011 roku.

(dowód: akta kontroli str. 28)

W Zarządzeniu Nr 464/2011 wskazano Zakład, jako pomiot który po otrzymaniu informacji od podmiotu uprawnionego do wydania dyspozycji usunięcia pojazdu z drogi, wzywa holownik i reguluje należność za holowanie pojazdu. Zakład zobowiązany został ponadto do przechowywania pojazdu na prowadzonym przez siebie parkingu strzeżonym oraz wydawania pojazdów właścicielom po przedstawieniu przez nich zezwolenia na odbiór pojazdu i dowodu uiszczenia opłaty. W przypadku nieodebrania pojazdu przez właściciela w terminie trzech miesięcy od daty jego usunięcia z drogi, zadaniem Zakładu było zgodnie z Zarządzeniem 464/2011 także informowanie o tym (w ciągu trzech dni od upływu ww. terminu) Centrum Usług i podmiotu, który wydał dyspozycję usunięcia pojazdu z drogi oraz przekazanie temu pierwszemu kompletnej dokumentacji sprawy. W ramach Zakładu powierzone przez Prezydenta Tarnowa zadanie realizował specjalista ds. technicznych, który opracował podpisaną 3 października 2011 roku szczegółową Instrukcję dla sześciu dyspozytorów (wraz ze wzorem ewidencji).

(dowód: akta kontroli str. 24-28, 42-43)

Centrum Usług, zgodnie z § 32 pkt 2 lit. b regulaminu, nadzorowało działania Zakładu i wedle Zarządzenia 464/2011 realizowało zadanie polegające na wyliczaniu opłaty za usunięcie pojazdu i wystawieniu faktury. Ponadto zadaniem Centrum Usług było także, w przypadku nieodebrania pojazdu przez właściciela, przekazanie kompletnych akt sprawy do Centrum Obsługi w celu wszczęcia procedury przepadku pojazdu na rzecz powiatu. Do realizacji ww. zadań wskazano jednego pracownika – inspektora D. A. Pracownik ten realizował również inne zadania (m.in. w zakresie nadzorowania transportu zbiorowego w Tarnowie, zapobiegania zanieczyszczania zieleni miejskiej, prowadzenia spraw dotyczących wykorzystania alternatywnych źródeł energii).

(dowód: akta kontroli str. 18, 24-27,40-41)

Centrum Obsługi, zgodnie z Zarządzeniem 464/2011, zobowiązane zostało do wszczęcia procedury przepadku pojazdu na rzecz powiatu oraz przekazania dokumentacji do Wydziału Windykacji w celu wszczęcia procedury egzekucji administracyjnej niewpłaconych należności za usunięcie i przechowywanie pojazdu. Do realizacji ww. zadań wskazano J. J. - głównego specjalistę w Centrum Obsługi. Pracownik ten realizował również inne zadania, w tym m.in.: zajmował się prowadzeniem gospodarki samochodowej oraz nadzorowaniem poprawności funkcjonowania łączności telefonicznej w Urzędzie i brał udział w obsłudze zamówień publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 19-22, 24-27,36-39)

Zadaniem Wydziału Windykacji było wszczęcie procedury egzekucji administracyjnej nie wpłaconych należności za usunięcie i przechowywanie pojazdu. W ramach tego Wydziału nie istniała konieczność zmiany zakresów obowiązków, gdyż zadania te wpisywały się w dotychczasowe realizowane przez Wydział obejmujące szeroko rozumianą egzekucję należności publicznoprawnych.

(dowód: akta kontroli str. 24-27,179-180)

1.2. Specjalista ds. technicznych Zakładu, przeszkolił pracujących w systemie zmianowym sześciu dyspozytorów obsługujących parking strzeżony. Pracownicy Centrum Usług i Centrum Obsługi nie zostali przeszkoleni w zakresie powierzonych im obowiązków. Pracownik Centrum Usług został poinstruowany w zakresie realizacji zadań przez bezpośredniego przełożonego - kierownika Biura Gospodarki Komunalnej, natomiast pracownik Centrum Obsługi samodzielnie zaznajamiał się z przepisami dotyczącymi powierzonych mu czynności.

(dowód: akta kontroli str. 42-43, 189-193)

1.3. Urząd zapewnił pracownikom realizującym kontrolowane zadanie dostęp do regulacji wewnętrznych dotyczących powierzonych im obowiązków w sprawach dotyczących pojazdów usuniętych z drogi na podstawie art.130a ustawy Prawo o ruchu drogowym, a poprzez radcę prawnego obsługującego dane Centrum, także do systemu informacji prawnej.

(dowód: akta kontroli str. 53,157-158,174, 194-195)

1.4. W okresie objętym kontrolą nie odnotowano w Urzędzie skarg i wniosków związanych z realizacją zadań wynikających z art.130a ustawy Prawo o ruchu drogowym. W badanym okresie problematyka ta nie była również przedmiotem kontroli wewnętrznej i zewnętrznej.

(dowód: akta kontroli str. 47)

1.5. Wskazane powyżej uchwały Rady Miejskiej Tarnowa jak i Zarządzenia Prezydenta Tarnowa związane z realizacją ww. zadań zostały zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej. Zawarta w Zarządzeniu 464/2011 Instrukcja dla właściciela usuniętego pojazdu nie zawierała m.in. informacji dotyczącej numeru rachunku bankowego na jaki właściciel pojazdu mógł uiścić opłatę, adresu i godzin funkcjonowania kasy Urzędu oraz pozostałych jednostek zaangażowanych w proces zwrotu pojazdu właścicielowi. Na tablicach informacyjnych ani na stronie internetowej Urzędu Miasta Tarnowa również nie zamieszczono szczegółowych informacji w ww. zakresie skierowanych do interesariuszy zewnętrznych.

(dowód: akta kontroli str. 182-187)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w wymienionym zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Urząd nie przeszkolił pracowników Centrum Obsługi i Centrum Usług w zakresie powierzonych im obowiązków. Sytuacja taka miała wpływ na stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości. Powyższe świadczy o braku rzetelności Urzędu na etapie przygotowań do realizacji zadania we wskazanym powyżej zakresie.
   Zarówno Dyrektor Centrum Usług jak i Dyrektor Centrum Obsługi Urzędu wyjaśnili, że w początkowym okresie nie było na rynku szkoleń w tym zakresie i pojawiły się one na rynku stosunkowo niedawno a ponadto żadne z nich nie daje gwarancji poprawnej realizacji zadań z uwagi na rozbieżne interpretacje przepisów związanych z tą problematyką. Wyjaśnili, że „realizowane zadania były nowe i trudne do kompleksowego ogarnięcia, zwłaszcza w sytuacji niespójnych i niejednoznacznych przepisów" a działania, które zostały podjęte, były dokonywane zgodnie z posiadaną w tym zakresie wiedzą.
   (akta kontroli: str. 152-156,189-193)

2. Opublikowana przez Urząd w BIP Instrukcja dla właściciela usuniętego pojazdu nie zawierała m.in. informacji dotyczącej numeru rachunku bankowego na jaki właściciel pojazdu mógł uiścić opłatę, adresu i godzin funkcjonowania kasy Urzędu oraz pozostałych jednostek zaangażowanych w proces zwrotu pojazdu właścicielowi. Informacji w tym zakresie nie zamieszczono także na tablicach informacyjnych, ani na stronie internetowej Urzędu Miasta Tarnowa.
   NIK zwraca także uwagę, że informacji o wyznaczonym parkingu strzeżonym i przyjętej przez Urząd procedurze działania, nie przekazano do Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie (dalej KMP), która była uprawniona do wydawania dyspozycji usunięcia pojazdu z drogi w trybie art.130a ustawy Prawo o ruchu drogowym. Zaniechanie poinformowania KMP w Tarnowie mogło spowodować, że w okresie od 21 sierpnia 2011 do 31 grudnia 2012 dwanaście pojazdów usuniętych w trybie art.130a (poza pojazdami zabezpieczanymi na potrzeby procesowe) zostało przewiezionych na inny niż wskazany przez Urząd parking strzeżony. Odpowiedzialny za wykonanie Zarządzenia Prezydenta Nr 464/2011 Dyrektor Centrum Usług wyjaśnił, że informacje o adresach i godzinach urzędowania były dostępne na stronach jednostek zaangażowanych w procedurę wydania pojazdu, a poza tym osoby zamierzające odebrać pojazd musiały w pierwszej kolejności skontaktować się z organem, który wydał dyspozycję usunięcia pojazdu. Służby te pracują całodobowo i ich adresy i numery telefonów są powszechnie dostępne, zatem podawanie dodatkowych informacji przez Urząd wydawało się niepotrzebne.
   W odniesieniu do niepoinformowania KMP Dyrektor Centrum Usług wyjaśnił, że przyczyną niewysłania do tego podmiotu zarządzenia Prezydenta Nr 464/2011 był brak wystarczającej podstawy prawnej. Dodatkowo wyjaśnił, że „nieprzekazanie KMP w Tarnowie informacji o przyjętych w zarządzeniu procedurach nie oznacza, że Policja nie wiedziała o tym, że prowadzenie parkingu powierzono Zakładowi". Dyrektor Centrum Usług wskazał ponadto, że „zgodnie z dyspozycją § 3 ust.1 pkt 1 rozporządzenia MSWiA z dnia 22 czerwca 2011 r. w sprawie usuwania pojazdów, których używanie może zagrażać bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu drogowego albo utrudniającego akcję ratowniczej o parkingu na jaki odholowywano pojazd" Straż Miejska w Tarnowie przekazywała do KMP kopie dyspozycji usunięcia pojazdu (pierwsza z 11 grudnia 2011 roku), na których znajdowała się informacja o parkingu strzeżonym wskazanym przez Prezydenta Tarnowa.
   (dowód: akta kontroli str. 145-147, 182-187, 189-190)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Urzędu w zakresie przygotowania do realizacji zadań dotyczących usuwania pojazdów z drogi na podstawie art.130a ustawy Prawo o ruchu drogowym.

2. Działania podejmowane w stosunku do pojazdów usuniętych z drogi a nieodebranych w terminie trzech miesięcy przez właściciela pojazdu

Opis stanu faktycznego

W okresie od 21 sierpnia 2011 r. do 31 grudnia 2012 r. na terenie Tarnowa usunięto z drogi na podstawie art.130a ust.1 pkt 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym trzy pojazdy, które zostały w terminie trzech miesięcy od daty usunięcia z drogi odebrane z parkingu Zakładu przez ich właścicieli. W Urzędzie nie wystąpiły przypadki dotyczące pojazdów usuniętych na podstawie art.130a ustawy Prawo o ruchu drogowym z drogi w okresie od 21 sierpnia 2011 r. do 31 grudnia 2012 r., których właściciele nie odebrali. Podstawą wydania dyspozycji usunięcia trzech pojazdów z drogi (po 21 sierpnia 2011 r.) był art.130a ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym. We wszystkich przypadkach dyspozycje usunięcia pojazdów z drogi zostały wydane przez Straż Miejską w Tarnowie.

(dowód: akta kontroli str. 4-6,8-9, 35 i 49)

3. Wykonanie postanowień sądów o przepadku pojazdu na rzecz Miasta Tarnowa

Opis stanu faktycznego

W odniesieniu do pojazdów usuniętych z drogi w okresie od 21 sierpnia 2011 r. do 31 grudnia 2012 r. nie były prowadzone czynności związane z szacowaniem wartości pojazdów, ani też inne działania, związane z pojazdami usuniętymi z drogi, które objęte byłyby postanowieniami o przepadku na rzecz Miasta Tarnowa. Wszystkie pojazdy zostały odebrane w okresie krótszym niż 3 miesiące od dnia wydania dyspozycji o usunięciu z drogi.

(dowód: akta kontroli str. 7)

4. Prowadzenie parkingów strzeżonych dla pojazdów usuniętych z drogi, ustalanie opłat za ich prowadzenie oraz rozliczanie kosztów usuwania, przechowywania, oszacowania, sprzedaży lub zniszczenia pojazdów

Opis stanu faktycznego

4.1. Rada Miejska w Tarnowie poprzez dokonanie zmian w Statucie Zakładu Uchwałą Nr XI/134/2011 z 30 czerwca 2011 roku przypisała do zadań statutowych Zakładu prowadzenie parkingu strzeżonego przy ulicy Cmentarnej w Tarnowie na potrzeby pojazdów usuwanych z dróg na podstawie art. 50 i art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym. Wyboru dokonano zgodnie z art.130a ust. 5f ustawy Prawo o ruchu drogowym i z zachowaniem zasad wynikających z art. 44 ust.3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[3]. Zgodnie z Regulaminem Urzędu, Zakład podlegał nadzorowi Centrum Usług.

(dowód: akta kontroli str. 24-28)

4.2. W kontrolowanym okresie nie stwierdzono skarg na funkcjonowanie parkingu prowadzonego przez Zakład. Urząd nie przewidział sankcji za nieterminowe powiadomienie przez Zakład o nieodebraniu pojazdu przez właściciela. W kontrolowanym okresie nie wystąpiły przypadki nieodebrania pojazdu przez właściciela z parkingu prowadzonego przez Zakład. Z dniem 1 kwietnia 2013 roku Zakład został przekształcony w spółkę pod nazwą Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. (dalej zwane Przedsiębiorstwem). Spółka ta przejęła dotychczasowe zadania Zakładu. Miasto Tarnów zawarło 2 kwietnia 2013 roku z Przedsiębiorstwem umowę, w której ustalono ryczałtową stawkę za holowanie i przechowywanie pojazdu na parkingu strzeżonym w wysokości 310 zł netto. Określono przy tym standardy jakościowe świadczonych usług oraz odpowiedzialność Przedsiębiorstwa za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zlecenia. Ustalono ponadto obowiązujący w 2013 roku limit rekompensaty za usługi Przedsiębiorstwa w wysokości 6000 zł brutto.

(dowód: akta kontroli str. 47,165-173)

4.3. Urząd nie przygotowywał projektów corocznych uchwał w sprawie opłat na lata 2012 i 2013. Naliczenia opłat za usunięcie pojazdu z drogi dokonywał pracownik Centrum Usług w oparciu o uchwałę Rady Miejskiej Nr XI/136/2011 z 30 czerwca 2011 roku. Uchwała ta

[3] Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz.1240 ze zm.

została zmieniona w trakcie kontroli NIK uchwałą Rady Miejskiej Nr XXXVI/515/2013 z 23 maja 2013 roku.

(dowód: akta kontroli str. 29-34, 174)

4.4. Przewożenie pojazdów z miejsca ich usunięcia na parking Zakładu zostało zlecone firmie BDG Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie przez Dyrektora Zakładu, w oparciu o pełnomocnictwo Prezydenta Tarnowa z 19 marca 2010 r.. Wyboru tej firmy dokonano po wysłaniu zapytania ofertowego do siedmiu lokalnych firm świadczących usługi holowania pojazdów. Z dwóch nadesłanych ofert wybrano najkorzystniejszą cenowo ofertę firmy BDG Sp. z o.o., która zaoferowała za holowanie jednego pojazdu ryczałtową stawkę 214,63 zł netto (263,99 zł brutto). Zaoferowana przez firmę BDG Sp. z o.o. stawka za usługę holowania jednego pojazdu była niższa niż stawka opłaty za usunięcie pojazdu z drogi wynikająca z uchwały Rady Miejskiej Tarnowa. Jedynie w przypadku odstąpienia od usunięcia pojazdu stawka ta przewyższała opłatę z tytułu kosztu odstąpienia (79,20 zł) jaką przyjęła Rada Miasta Tarnowa w Uchwale Nr XI/136/2011 z 30 czerwca 2011 r. W kontrolowanym okresie (w październiku 2012 roku) wystąpił jeden przypadek odstąpienia od usunięcia pojazdu. W tym przypadku Urząd przekazał do Zakładu dotację przedmiotową w wysokości 282 zł. Dyrektor Zakładu – Marian Ogrodnik zawarł z firmą BDG Sp. z o.o. na identycznych warunkach dwie umowy. Pierwsza zawarta została 2 listopada 2011 roku na okres od 1 listopada 2011 r. do 31 grudnia 2012 roku. Druga umowa zawarta 2 stycznia 2013 r. obowiązywała w 2013 roku. Obie umowy zobowiązywały firmę BGD Sp. z o.o. do całodobowej, rzetelnej i fachowej obsługi usuwania pojazdów, co miało być zabezpieczone obowiązującą polisą ubezpieczeniową tej firmy.

(dowód: akta kontroli str. 7, 99-109, 128-136, 181)

Zadanie usuwania pojazdów z dróg i prowadzenie parkingu strzeżonego dla tych pojazdów nie było uwzględnione w planie finansowym Zakładu na 2011 rok. Z chwilą podjęcia realizacji tych zadań w listopadzie 2011 roku, Zakład skorygował plan finansowy i przyjął następującą zasadę dotyczącą rozliczenia z Urzędem kosztów usługi holowania i przechowywania pojazdów (łącznie 282 zł netto):

- koszt holowania (wg faktury BDG Sp. z o.o.) – 214,62 zł netto oraz
- koszt usługi Zakładu (przyjęcie, przechowywanie na parkingu strzeżonym, wydanie oraz koszty dokumentacji) – 67,38 zł netto

W planie finansowym Zakładu na 2012 i 2013 rok uwzględniono kwoty zabezpieczające realizację ww. zadań. Rada Miejska Tarnowa Uchwałą Nr XXIII/318/2012 z 31 maja 2012 roku uchwaliła zmiany w uchwale budżetowej Tarnowa na 2012 rok, w tym m.in. przewidziano dotację przedmiotową dla Zakładu obejmującą dopłaty do holowania i przechowywania jednej sztuki pojazdu w wysokości 282 zł. Poniesiony przez Zakład w 2011 roku koszt usunięcia i przechowywania jednego pojazdu, został rozliczony w 2012 roku.

(dowód: akta kontroli str. 99,110-127,188)

W kontrolowanym okresie Urząd wyliczył właścicielom odbierającym pojazdy (trzy przypadki) następujące kwoty:

1/ opłata za usunięcie 11 grudnia 2011 i przechowywanie pojazdu (1 dzień- odbiór pojazdu nastąpił 11 grudnia 2011r.) pojazdu Volkswagen Golf – 482 zł (w tym 462 zł z tytułu usunięcia i 20 zł z tytułu przechowania pojazdu),

2/ opłata z tytułu kosztu odstąpienia od usunięcia 12 marca 2012 r. pojazdu Opel Astra – 79,20 zł (właściciel odebrał pojazd z lawety w trakcie interwencji),

3/ opłata z tytułu usunięcia 19 listopada 2012 r. pojazdu Audi 80 – 482 zł (w tym 462 zł z tytułu usunięcia i 20 zł z tytułu przechowania pojazdu). Odbiór pojazdu nastąpił 20 listopada 2012r.

Opłaty dotyczące pojazdów VW Golf i Audi 80 zostały wpłacone na rachunek Urzędu, natomiast należność z tytułu kosztów odstąpienia od usunięcia pojazdu Opel Astra do dnia 27 maja 2013 r. nie została uiszczona. Urząd podjął działania w celu wyegzekwowania tych należności.

(dowód: akta kontroli str. 49 i 52, 56-98)

Uwagi dotyczące badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że przyjęcie w uchwale Rady Miejskiej stawki kosztu odstąpienia od usunięcia pojazdu z drogi na poziomie 30% stawki podstawowej nie rekompensowało

kosztów, jakie Urząd ponosił w związku z wypłatą dotacji przedmiotowej dla Zakładu wynoszącej 282 zł. W umowie wykonawczej z 2 kwietnia 2013 roku stawka z tego tytułu uległa zwiększeniu do 310 zł, zatem określony poziom stawki za odstąpienie od usunięcia pojazdu może zwiększyć poziom dopłaty z budżetu Miasta.

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w zbadanym obszarze, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Urząd nie przygotował projektów corocznych uchwał na lata 2012 i 2013 aktualizujących Uchwałę Rady Miejskiej Nr XI/136/2011 z 30 czerwca 2011 roku w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi i parkowanie na parkingu strzeżonym oraz wysokości kosztów usunięcia pojazdu powstałych po wydaniu dyspozycji usunięcia pojazdu, od którego odstąpiono, stosownie do dyspozycji zawartej w art.130a ust. 6 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Odpowiedzialny za przygotowanie projektu uchwały pracownik Centrum Obsługi J.J., wyjaśnił, że po konsultacji z radcą prawnym uznał, że nie ma potrzeby przygotowywania corocznych projektów uchwał, gdyż przyjęte przez Urząd stawki były niższe od wskazanych w ustawie i Obwieszczeniu Ministra Finansów. Po wydaniu Zarządzenia Prezydenta Tarnowa Nr 464/2011 z 21 listopada 2011 roku pracownik ten nie śledził już tego tematu, sądził, że sprawa przeszła do kompetencji Centrum Usług.

   (akta kontroli: str. 19-20, 36-37 i 157)

2. Projekt uchwały w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie pojazdu zawierał wadliwy mechanizm wyliczenia opłaty za holowanie, nie uwzględniający progów maksymalnych wskazanych w ustawie Prawo o ruchu drogowym oraz obwieszczeniach Ministra Finansów w sprawie ogłoszenia obowiązujących (w 2012 i 2013 roku) maksymalnych stawek opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego przechowywanie na parkingu strzeżonym. Konsekwencją tego było wyliczenie opłat przez pracownika Centrum Usług w wysokości przekraczającej maksymalne stawki wskazane w ww. ustawie i Obwieszczeniu Ministra Finansów z 13 września 2011 roku. Osobą odpowiedzialną za powyższą nieprawidłowość był P. W. pracownik Centrum Obsługi (obecnie pracownik Centrum Usług), który przygotowywał projekt tej uchwały. Wyjaśnił on, że w pierwotnym kształcie redakcyjnym opłata miała być jednolita na terenie całego miasta i wynosić 60% stawek maksymalnych określonych w ustawie Prawo o ruchu drogowym. Przed skierowaniem projektu na Radę Miasta w Centrum Obsługi zmieniono założenia i nie zwrócono uwagi, że może to spowodować w praktyce przekroczenie limitów.

   (akta kontroli: str. 29-33, 44-46,48, 50-51)

   W trakcie kontroli NIK Urząd przygotował projekt zmian w tym zakresie, a Rada Miejska Tarnowa Uchwałą Nr XXXVI/515/2013 z 23 maja 2013 r. zmieniła uchwałę w sprawie ustalania wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi i parkowanie na parkingu strzeżonym, wprowadzając zasadę, iż górna granica naliczania opłat za holowanie będzie zgodna ze stawkami maksymalnymi ogłaszanymi przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych na dany rok kalendarzowy.

   (akta kontroli: str. 34, 211-212)

3. Opłatę z tytułu usunięcia VW Golf i Audi 80 wyliczono właścicielom odbierającym te pojazdy niezgodnie z art. 130a ust. 6a ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz obwieszczeniem Ministra Finansów z 12 września 2011 roku[4]. W obu przypadkach wyliczono 462 zł za usunięcie pojazdów. W 2011 r. obowiązywała stawka maksymalna 440 zł, natomiast w 2012 r. stawka maksymalna wynosiła 459 zł. Osobą odpowiedzialną za powyższe nieprawidłowości był D. A. inspektor w Centrum Usług, który wyjaśnił, że opłaty wyliczył zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej i nie miał świadomości, że odrębne przepisy określają stawki maksymalne.

   (akta kontroli: str. 25, 40, 49,53)

4. Usunięty z drogi 11 grudnia 2011 r. na podstawie art.130a ust.1 pkt 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym pojazd VW Golf został wydany tego samego dnia z parkingu Zakładu, pomimo, że właściciel tego pojazdu nie przedstawił dowodu uiszczenia opłaty. Było to niezgodne z art.130a ust. 5c i ust. 7 ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz

[4] M.P. z 2011 r., Nr 82, poz.830.

wewnętrznymi instrukcjami obowiązującymi w Zakładzie i Urzędzie Miasta Tarnowa. Osobą odpowiedzialną za to naruszenie był dyspozytor Zakładu M.W., który wyjaśnił, że popełnił błąd i nie zastosował się do przyjętej procedury z uwagi na to, iż była to jego pierwsza tego typu interwencja. Dodatkowo obecność Straży Miejskiej i jej prośba dotycząca wydania pojazdu właścicielowi utwierdziła go w przekonaniu, że postępuje właściwie.

(akta kontroli: str. 49, 54-55,69 i 73-74)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[5], wnosi o:

1) przeszkolenie pracowników zajmujących się realizacją zadań wynikających z art.130a ustawy Prawo o ruchu drogowym,
2) uszczegółowienie w BIP informacji przeznaczonych dla właścicieli usuniętych pojazdów, a w tym o: godzinach funkcjonowania jednostek zaangażowanych w procedurę zwrotu, numerze rachunku bankowego na jaki właściciel pojazdu może uiścić opłatę i adresie kasy Urzędu dla ewentualnego wniesienia opłaty,
3) wdrożenie skutecznego nadzoru nad realizacją zadań dotyczących pojazdów usuwanych z drogi na podstawie art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, dnia …….. lipca 2013 r.

Kontroler

Krzysztof Hofman

st. inspektor k.p.

.....

[5] Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.